

## HERENWEG 2

### Algemeen

Aan het begin van de Herenweg gelegen vrijstaand woonhuis daterend uit 1888 met bijbehorende schuur links op het achtererf. Het is niet bekend wie het huis heeft ontworpen en gebouwd. Opdrachtgever was mogelijk de familie Buren die omstreeks 1910 eigenaar was van het pand (zie: A.G. Reus en P.A. van Wigcheren, *Oudorp, zoals het was*, Alkmaar, 1973, p. 91). Typologisch behoort het in sobere baksteenarchitectuur gebouwde huis tot de rentenierswoningen, een in de tweede helft van de 19<sup>de</sup> eeuw in Noord-Holland met name op het platteland veel voorkomend woningtype dat vaak gebouwd werd in opdracht van renteniers. Kenmerkend voor de rentenierswoning is de ligging evenwijdig aan de weg, de hoogte van één bouwlaag onder een schilddak, en de symmetrisch ingedeelde voorgevel met de voordeur centraal geplaatst in een meestal risalerende en verhoogde middenpartij. Bij Herenweg 2 is echter gekozen voor een portiek en het benadrukken van de entree door een decoratieve dakkapel. Ook het L-vormige grondplan wijkt af van de gebruikelijke rechthoekige of vierkante plattegrond. Het huis is beeldbepalend gelegen aan het weiland voor de hervormde kerk. De uit circa 1900 daterende schuur deed dienst als paardenstal en kippenhok.

### Beschrijving

Op L-vormig grondplan gebouwd woonhuis van één bouwlaag onder een eveneens L-vormig schilddak gedekt met gesmoorde kruispannen (boven de rechter helft van de rechterzijgevel vervangen door zwarte geglazuurde kruispannen). De drie nokeinden worden bekroond door een naar bestaande vorm vernieuwde zinken piron met een vierkante kern waarop een glooiend tentdakje met een gegolfde sierrand rond de uitkragende dakvoet en bovenop een sierbolletje. Halverwege de nok boven het rechter dakschild staat een vierkante schoorsteen van rode machinale waalsteen. Middenonder in het voorschild bevindt zich een dakkapel voorzien van een lage dubbele glasdeur geflankeerd door gesneden wangen met krulmotief. De dakkapel heeft een flauwhellend zadeldak met overstek (invloed chaletstijl) waarlangs windveren verfraaid met een golfrand. De buitengevels zijn opgetrokken in rode machinale waalsteen in halfsteens verband boven een in kruisverband gemetselde plint. De voorgevel is voorzien van snijvoegen en wordt bekroond door een hoofdgestel dat opzij geflankeerd wordt door gekruld snijwerk. De enigszins lagere achter- en zijgevels hebben op circa 3/5 gevelhoogte muurankers en bovenaan een bakgoot rustend op geprofileerde gootklampen (het voegwerk van deze gevels is platvol vernieuwd).

De voorgevel (N) heeft een symmetrische opzet met links en rechts twee T-vensters met getoogde bovendorpel en luik (bovenin uitgevoerd als persiënnes), en in het midden een ondiepe portiek waarin een (moderne) deur onder een door twee diefijzers beveiligd bovenlicht met eveneens een getoogde bovendorpel (de tegelvloer in de portiek is vernieuwd). In het midden van de lange rechterzijgevel (W) bevindt zich een T-venster met getoogde bovendorpel en duimen in het kozijn (de bijbehorende twee luiken liggen opgeslagen in de schuur; links en rechts in de rechterzijgevel is naderhand een klein venster aangebracht).

De linkerzijgevel (O) is blind evenals de terugliggende rechter helft van de achtergevel (Z). Het haaks hierop aansluitende middendeel van de achtergevel heeft links een tuimelraampje met daarvoor een horizontaal diefijzer, rechtsonder een tweeruits (los) kelderraam waarvoor drie verticale diefijzers, en in het midden een via een stoep van twee (vernieuwde) treden bereikbare paneeldeur waarin een raam beveiligd door een gietijzeren deуроoster met bloemmotieven. Boven deze deur (wellicht is dit de oude voordeur) een bovenlicht met horizontaal diefijzer en getoogde bovendorpel. In de uitgebouwde linker helft van de

achtergevel bevindt zich rechts een tuimelraampje met daarvoor een horizontaal diefijzer, en links een T-venster met getoogde bovendorpel en ter weerszijden persiennes.

De schuur links op het achtererf heeft een rechthoekige plattegrond en een hoogte van één bouwlaag onder een zadeldak met achterschild. Het dak is gedekt met gesmoorde Hollandse pannen en heeft boven de voorgevel een overstek waarlangs rechte windveren (de makelaars boven- en onderaan de windveren zijn niet oorspronkelijk). De schuurgevels zijn opgetrokken in rode machinale waalsteen in halfsteens verband (het voegwerk is platvol vernieuwd, de linkerzijgevel opnieuw opgetrokken). In de zijgevels bevinden zich muurankers op halve gevelhoogte en bovenaan, evenals de achtergevel, een bakgoot rustend op geprofileerde gootklampen.

De voorgevel (N) van de schuur is voorzien van een opgeklampte dubbele deur van brede delen en heeft midden in de driehoekige bovengevel een rozetanker. In de rechterzijgevel (W) van de schuur bevindt zich links een opgeklampte deur met tweeruits bovenlicht en rechts een (naderhand vergroot) vierruits venster. De linkerzijgevel (O) van de schuur is blind, evenals de door een voormalig varkenshok (vernieuwd en buiten de bescherming vallend) aan het oog onttrokken achtergevel (Z).

### **Motivering**

Het pand Herenweg 2 met bijbehorende schuur is van algemeen belang wegens architectuur- en cultuurhistorische waarde als karakteristiek en grotendeels gaaf bewaard gebleven rentenierswoning uit het laatste kwart van de 19<sup>de</sup> eeuw opgetrokken in sobere baksteenarchitectuur. Ook heeft het pand stedenbouwkundige waarde vanwege de beeldbepalende ligging aan het weiland voor de hervormde kerk.